

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija), 2020 m. kovo 1 d. įsigaliojus naujai Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 (toliau – Įstatymas) redakcijai, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 19 d. nutarimo Nr. 141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	<ul style="list-style-type: none"> - mažas nevyriausybinių organizacijų finansinis tvarumas¹; - nėra tvaraus mechanizmo, užtikrinančio nevyriausybinių organizacijų institucinių gebėjimų stiprinimą²; - nevyriausybinių organizacijų sektoriaus ekspertai nėra pakankamai įtraukiami į sprendimų priėmimą nustatant problemines nevyriausybinio sektoriaus finansavimo sritis, trūksta tarpinstitucinio bendradarbiavimo.
II. Siūlomos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> - sukurti mechanizmą, kuris padėtų užtikrinti nevyriausybinių organizacijų finansinį tvarumą, investuojant valstybės lėšas į nevyriausybinių organizacijų institucinių gebėjimų stiprinimą; - užtikrinti, kad valstybės skiriamas finansavimas nevyriausybinių organizacijų instituciniams gebėjimams stiprinti tiksliai ir taikliai atlieptų realius sektoriaus poreikius. Nutarimo projekte numatyta įtraukti

¹ Tarptautinio PVO tvarumo indekso duomenys, p. 130, 2019 m.

² Galimybių studija „Pilietinės visuomenės plėtros agentūra“, NVO teisės institutas, et al., 2017.

	<p>nevyriausybinių organizacijų sektoriaus ekspertus į Nevyriausybinių organizacijų fondo (toliau – Fondas) tarybą. Šio fondo tarybos narius, kurie nėra valstybės institucijų ar įstaigų atstovai, deleguoja Nevyriausybinių organizacijų taryba, nes jos nariai turi veiklos nevyriausybinių organizacijų srityje patirties, todėl geriausiai gali įvertinti teikiamų kandidatų kompetenciją šioje srityje;</p> <ul style="list-style-type: none"> - užtikrinti aktyvesnį atskirų ministerijų bendradarbiavimą, numatant, kad trys institucijos deleguoja atstovus į Nevyriausybinių organizacijų fondo tarybą; - Nevyriausybinių organizacijų fondo lėšomis finansuoti nevyriausybinių organizacijų institucinių gebėjimų stiprinimą pagal šio fondo tarybos suformuotas strategines programų kryptis, vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais finansavimo nevyriausybiniams organizacijoms teikimą konkurso būdu; - numatyti, kad Nevyriausybinių organizacijų fondo taryba periodiškai analizuoja nevyriausybinių organizacijų sektoriaus padėtį, užsako tyrimus, taip pat yra atsakinga už strateginių finansavimo kryptių tvirtinimą, o Ministerija, vykdydama šio fondo administratoriaus funkcijas, skiria Fondo administratoriaus atstovą sekretoriaus funkcijoms vykdyti, užtikrina tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą, disponuoja Fondo lėšomis, skelbia nevyriausybinių organizacijų finansavimo priemones ir užtikrina visuomenės informavimą.
III. Priemonių kaštai	<ul style="list-style-type: none"> - vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, Nevyriausybinių organizacijų fondo lėšas sudaro: iš nuolatinių Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio valstybės biudžete liekanti dalis, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skiriami asignavimai ir

	<p>kitos teisėtai gautos lėšos. Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus, Nevyriausybinių organizacijų fondui numatoma Vyriausybės nustatyta gyventojų pajamų mokesčio atitinkama dalis, kuri negali būti mažesnė negu 20 procentų, skaičiuojant nuo užpraeitų metų gyventojų paskirtos gyventojų pajamų mokesčio ne pelno subjektams dalies;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikai formuoti ir įgyvendinti gali būti skiriama ne daugiau negu 20 procentų Fondo lėšų.
IV. Nauda visuomenei	<ul style="list-style-type: none"> - Stipresnis nevyriausybinių organizacijų sektorius užtikrina didesnę visuomenės aktyvumą, kokybišką įsitraukimą svarstant visuomenei svarbius klausimus. Stiprios nevyriausybines organizacijos, gebančios paskatinti visuomenę aktyviai dalyvauti įvairiose veiklose, užtikrina didesnę visuomenės pilietinės galios suvokimą.³ - Pažymėtina, jog Estijoje, Latvijoje bei Lenkijoje veikia panašūs mechanizmai, užtikrinantys tvarų nevyriausybinių organizacijų institucinių gebėjimų stiprinimą. Šiose kaimyninėse valstybėse pilietinės visuomenės organizacijų tvarumo indeksas yra aukštesnis.⁴

Nutarimo projektas įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 1.2.3 darbo „Bendruomeniškumo sustiprinimas, įtraukiant nevyriausybines organizacijas ir bendruomenes į sprendimų priėmimo procesus“ 3 priemonę „Nevyriausybinių organizacijų

³ „Pilietinės galios indekso tyrimas“, Pilietinės visuomenės institutas, 2016.

⁴ „Pilietinės visuomenės organizacijų tvarumo indeksas“, JAV tarptautinio vystymosi agentūra, 2019.

institucinis stiprinimas, numatant tikslines finansavimo priemones, įkuriant Nevyriausybinių organizacijų fondą.“

Nutarimo projektu nėra iš esmės keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Priėmus Nutarimo projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

Nutarimo projektas 2020 m. balandžio 29 d. paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Nutarimo projektas suderintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Į pateiktas pastabas atsižvelgta, visos pastabos suderintos darbo tvarka.

Rengiant Nutarimo projektą, kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos įgyvendinamo projekto „Atviros Vyriausybės iniciatyvos“ komanda 2019 m. vykdytos konsultacijos su visuomene⁵. Nutarimo projektas derintas su Nevyriausybinių organizacijų taryba, pristatytas Nacionalinėje bendruomeninių organizacijų taryboje bei Neįgaliųjų reikalų taryboje. Pastabas dėl Nutarimo projekto pateikė Lietuvos NVO tinklas. Į vienas pastabas atsižvelgta iš dalies, į kitas neatsižvelgta, nes jos susijusios su Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 5 straipsnyje nurodyta Nevyriausybinių organizacijų taryba, o funkcijų, susijusių su lėšų skirstymu, šiai tarybai Nutarimo projekte nenumatyta.

Nutarimo projektui pritarta 2020 m. liepos 7 d. vykusiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime. Nutarimo projektas patobulintas pagal 2020 m. liepos 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Socialinės politikos grupės pažymą bei Teisės grupės išvadą.

Nutarimo projektą parengė Nevyriausybinių organizacijų plėtros skyriaus vedėja Aurelija Olendraitė (tel. 8 672 64 504, el. p. aurelija.olendraite@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 6 lapai.

Sveikatos apsaugos ministras,
pavarduojantis socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Aurelijus Veryga

Aurelija Olendraitė, tel. 8 672 64 504, el. p. aurelija.olendraite@socmin.lt

⁵ Viešoji konsultacija „Dizaino mąstymo laboratorija: kaip atrodys Lietuvos NVO fondas?“
<http://epilietis.lrv.lt/lt/konsultacijos/kvietimas-dalyvauti-apskritoj-stalo-diskusijoje-dizaino-mastymo-laboratorija-kaip-atrodys-lietuvos-nvo-fondas>